

2890

ЗКП4

10-41

1933

ԹԵՄԱ.—«Ա. Ս. Ֆ. Խ. ՀՅԱՆ ԲՈՒՇԵՎԻԿՆԵՐԸ
ՀԱՄԿՈՄԿՈՒՄԻ (Բ) XVII ՀԱՄԱԳՈՒՄԱՐԻ
ՆԱԽՈՐՅԱԿԻՆ»

(Մասնաշաղկապ կուսցանցում մեակելու նյութեր)

ԱՆԴՐԿՈՎԿԱՍԻ ԲՈՒՇԵՎԻԿՆԵՐԸ ՊԱՏՐԱՍՏՎՈՒՄ ԵՆ
ՅԵՎ ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹՅԱՆ XVII ՀԱՄԱԳՈՒՄԱՐԻՆ ԵՆ
ԳԱԼԻՍ ԱՆՎԻՃԵԼԻ ՄԵԾ ՆՎԱՃՈՒՄՆԵՐՈՎ

(„ՊՐԱՎԴԱ“)

1. Ազրբեջանի նավթային արդյունաբերությունը 1931
և 1932 թվականներին չկատարելով պետական առաջադ-
րությունները, դեկտեմբերին կատարել է 1933 թ. պլանը
և մոտ է 500.000 տոնն նավթի կառավարական լրացու-
ցիչ առաջադրանքի կատարմանը (Միջին—որեկան ամե-
նաշատ հանույթը 1932 թ. (ապրիլ) — 35,962 տոնն է,
1933 թ. հունվարի հանույթը — 30,335 տոնն, հոկտեմբե-
րին՝ 52,000 տոնն)։ Աճել են Միկոյանի և Ազիզբեկովի
անվան նոր հանքերը «Ուլունիկիձեյի» անվան հանքը նո-
յեմբերին կատարել է տարեկան ավելացրած պլանը։ Տա-
րեկան պլանը ժամանակից շուտ կատարել են «Մուսլի-
նի» և «Պյատակովի» անվան հզոր գործարանները։

2. Զգալիորեն աճել է Անդրկովկասի ելեկտրոգինումը
(1931 թվին՝ 167 հազար կիլովատ ժամ, 1932 թվին —
304,800 կիլովատ ժամ)։

3. Կոլտոգները կազմակերպչորեն, անտեսապես և քա-
ղաքականապես ամրապնդվել են «Անդրկովկասի կուսկադ-
մակերպությունների և քաղաքականների կողմից տարած
կոնկրետ, ուղերառվ դեկավարություն» (Լ. Բերիա) ուժե-
ղացման հետևանքով, լավադույն ստուգված կազմերը

պայուսն ուղարկելու հետևանքով, ամբողջ կուսկազմակերպությանը, բոլոր կոլխոզնիկներին կուսակալին սարտաժի մերկացման, կոլխոզները կուլակներին, գողերին և այլ թշնամի տարրերին մաքրելու համար մորիլիզացիայի յնթարկելու հետևանքով, ընկ. Ստալինի—բոլոր կոլխոզները բոլշևիկական և կոլխոզնիկներին ունևոր դարձնելու լոզունգի իրականացման համար մղած հաջող պայքարի հետևանքով:

4. Անդրկովկասի բոլոր հանրապետությունների կողմից հացի հանձնումը կատարված է ժամկետից շուտ:

5. Անցյալ տարվանից ավելի հաջող են անցել զարնանացանը և բամբակի մշակումը: Հաջող է անցնում բամբակաքաղի կամպանիան: Հայաստանն արդեն կատարել է բամբակ հավաքելու տարեկան պլանը: (1932 թվի նոյեմբերի 15-ին Ադրբեջանում բամբակ հավաքված է յեղել 82,242 տոնն, իսկ 1933 թվի նոյեմբերի 27-ին—109,000 տոնն):

Ադրբեջանը հաջող կերպով իրացնում է Միության բամբակային յերկրորդ բազա դառնալու լոզունգը:

6. Մեծ հաջողությունների յե հասել Վրաստանը թեյի, ծխախոտի և կիտրոնային բույսերի զարգացման գործում:

7. Լենինյան ազգային քաղաքականությունն անցկացնելու գործում հաջողություններն զգալի յեն: Ել ավելի յե ամրապնդվել Անդրֆեդերացիան նրա մեջ մտնող հանրապետությունների ինքնագործունեություն և տնտեսական ձեռնարկության միաժամանակ զարգացման հետ, աճում է ըստ ձևի ազգային և ըստ բովանդակության սոցիալիստական կուլտուրան:

8. Աճել է Անդրկովկասի աշխատավորության նյութական կուլտուրական մակարդակը, կոլխոզնիկները հատուտ կերպով գնում են դեպի ունևոր կյանքը:

9. Ընկ. Ստալինի գլխավորած Լենինյան Համկոմկոմի (բ) Կենտկոմի հովատարիմ հենարանը—Անդրկովկասի կուսկազմակերպություններն ամրապնդվել, համախմբվել և կոմիվել են:

«Փոխվում է աշխատանքի վոճը: Անդրկովկասի բոլշևիկները սկսել են ոպերատիվ ղեկավարել, կոնկրետ աշխատել:

խառել մեծ պրոբլեմներ վճռելու գործում: Հենց դրանում է կայանում նորը կուսկազմակերպության աշխատանքի մեջ» (Պրավդայի «Յոթից մեկը» առաջնորդողից):

10. Անդրկովկասի կուսկազմակերպություններն այդ հաղթանակներին ու նվաճումներին հասել են շնորհիվ Համկոմկոմի (բ) Լենինյան Կենտկոմի և անձամբ ընկ. Ստալինի սխտեմատիկ օգնության և ղեկավարության, վորը «մեծ ուշադրություն է հատկացնում նավթի, բամբակի, թեյի, ծխախոտի, կիտրոնային կուլտուրայի հարցերին»

(Լ. Բերիա):

Անդրկովկասի կուսկազմակերպությունները հասել են հաջողության, այն սխալների ու թերությունների ուղղման համար մղված պայքարի հետևանքով, վորոնք նշված են մեր աշխատանքի հիմքում դրված Համկոմկոմի (բ) Կենտկոմի 1931 թվի հեկտեմբերի 31-ի վորոշմամբ, դասակարգային թշնամու, հակա-հեղափոխական տրոցկիզմի մնացորդների, աշ ոպորտունիզմի տվյալ ետապի գլխավոր վտանգի՝ և «ձախ» սպորտունիզմի, մեծապետական շոփինիզմի ու տեղական նացիոնալիզմի դեմ մղած անհաշտ պայքարի հետևանքով, Անդրյերկոմի և ընկ. Լ. Բերիայի հանրապետական կուսկազմակերպություններին տված կոնկրետ և ոպերատիվ ղեկավարության հետևանքով, վորը Անդրկովկասի բոլշևիկներին համախմբում է Համկոմկոմի և կուսակցության առաջնորդ ընկ. Ստալինի շուրջը:

II «Խոսելով մեր հաջողությունների մասին, մենք վոյ մի կերպ չենք մ. աւնում, վոր մենք շատ բան թերի յենք թույլ, վոր մեր աշխատանքի մեջ դեռ շատ թերություններ կան, վորոնց վրա ամեն մի աւանձին դեպքում կոնկրետաւնում է ամբողջ կուսկազմակերպության ուժադրությունը նրանց վնասկանապես ուղղելու համար» (Լ. Բերիա):

1. ա) վերջին յերկու ամիսներում Ադնեվթը իջեցրել է նավթի հանույթը չկատարելով ամենորոյա ծրագրերը: Միքենացրած հանույթի պլանը սխտեմատիկորեն չի կատարվում:

300 նոր հորերի յուրացման առաջադրութիւնն անբաժարար ե կատարվում (հորափորման պրոցեսում—70 հոր ե, նրանցից շահագործման ե արված մոտ 20-ը):

Ազնեվթի տնտեսական ղեկավարութիւնում՝ «չվերացված պահպանողականութիւնը, տեխնիկական վերակառուցման հարցերը համարձակ վճռելու անկարողութիւնը, անբաժարար պայքար ե ծավալված տեխնիկայի յուրացման համար, առանձնապես հորափորման բնագավառում» (Բերիա): Ազնեվթում ե Բադվի կազմակերպութեան առանձին ողակներում նկատվել են հանգստացման ե դեմոքրիլիզացիոն տրամադրութիւնների ելեմենտներ:

բ) Այստեղից խնդիր ե առաջանում: Ինչ ել վոր լինի ձգտել վերացնելու նավթի խնդրում հետ մնալը, կատարել 500.000 տոնն լրացուցիչ առաջադրանքը, հավասարեցնել հորափորման ճակատը, ամենակարճ ժամկետում յուրացնել 300 նոր հորերը, ապահովել նավթի արտահանումն ու պահելը, յուրացնել նավթաբեր նոր հրապարակները, հաջորդ տարում ապահովել վոչ պակաս քան 22 միլիոն տոնն նավթի հանույթը:

Դրա համար անհրաժեշտ ե անխնա հարված տալ հանգրստացման, զանդապաշարժութեան ե հնամուլութեան ելեմենտներին նոր տեխնիկայի արմատացման գործում (կապիլոնշնիկովի տուրբոուրը, Մարկուտի սխառմը, միշարքային վերելակը, տարադային դուրը (Փաստային դոլոտ) ե այլն): ջախջախել ղեկավարութեան գրասենյակային—բյուրոկրատական մեթոդները, վորոնք դեռ չեն վերացված Ազնեվթում ե տրանսպորտում, մորիլիզացիայի յենթարկել բոլոր բանվորներին ե առաջին հերթին կոմունիստներին՝ պայքարելու տեխնիկայի յուրացման համար (տեխնիկայի խմբակներ, տեխմինիմում, տեխնիկայից քննութիւն):

«Բայց նավթ հանելը բավական չե, պետք ե ե այն փոխադրել» (Պրադեա): Անհրաժեշտ ե ջրային տրանսպորտի գծով ապահովել նավթի արտահանումը ձմեռը ե նավերի վերանորոգման իսկական հարվածային տեմպեր վերցընել այն հաշվով, վորպեսզի պատրաստվել 1934 թվի նավագնացութեանը:

Յերկաթուղային տրանսպորտի գծով անհրաժեշտ ե մինչե վերջ ջախջախել ԽՍՀՄ Ժողովուրդների ե Համկոմկուսի (բ) կենտկոմի վորոշման իրացման գործում յեղած սարսուտքը, ձգտել աշխատանքային ամուր ղիպցիպլինայի սահմանման ե աշխատանքի այնպիսի վերակառուցում, վորը պետք ե ապահովել բոլոր բեռների, հատկապես նավթամթերքների տեղափոխման պլանի կատարումը:

2. Բամբակի հավաքման սարեկան պլանը դեռ չի կատարված:

Մի շարք ռայոններ (Աղջաբեդի, Սամուխ, Բարդա, Դյոկչայ ե ուրիշները) խայտառակ կերպով հետ են մնում չնայած կնգուղների մասսայորեն բացված լինելուն:

Առանձին առանձին ռայոններում, գյուղխորհուրդներում, կոլխոզներում բավարար չափով հակահարված չեն ցուլիս կուլակային սարսուտքին, պայքար չի մղվում հասարակական սեփականութիւնը թալանողների, դատարկաշրջիկների, պրոգուլչիկների դեմ:

Այստեղից խնդիր ե առաջանում: Բոլոր ուժերի մտքիլիզացիայով մոտ որերում ապահովել բամբակաքաղի հաղթական ավարտումը:

«Մեր խնդիրը կայանում ե նրանում վոր բամբակի ամբողջ բերքը ԱՍՖՆՆ-ում ինչ ել վոր լինի հավաքվի: Այդ խնդիրը կատարվելու յե» (Բերյա) կուլակային սարսուտքի ե նրա ագենտուրայի վճռական ջախջախման, բոլոր աշխատունակներին դաշա դուրս բերելու, առաջավորներին իրախուսելու պայմանով ե կուսանցական ու դատական պատասխանատուութեան յենթարկելով ռայոնների այն գործիչներին, վորոնք չեն կատարում Անդրյեկոմի ե Ադրկոմկուսի (բ) կենտկոմի վորոշումը բամբակաքաղի հավաքման մասին:

Անհրաժեշտ ե ամենակարճ ժամանակում ավարտել աշխանացանը, կատարել աշխանահերկի ե ձմեռային արաթի պլանը, ապահովել կոլխոզների յեկամուտների ճիշտ բաշխումը, կատարել տրակտորների ե գյուղատնտեսական գործիքների խնամքով վերանորոգումը ե այդ հիման վրա լծվելով բամբակային հանրապետութիւնների ե մարզերի

36329-66

50 66 4-Ա. Է.

մրցակցութեանը, պայքարել 1934 թվի բերքատուության հետագա բարձրացման համար:

3. Սոցիալիստական շինարարության ներկա ետապը բնորոշող գառակարգային պայքարի սրումը վերջին ժամանակներում արտահայտվել է Ադրբեջանի մի քանի կազմակերպություններում առանձին տրոցկիստական և ոպորտունիստական արհիվներում (Ադրարդունաբերական աշխատի, Ձկնային տեխնիկում, Բ.Մ.Ի., Ա.Կ.Ն.Ի. և այլն), մեծապետական շովինիզմի և տեղական նացիոնալիզմի ակտիվացման մեջ (ԻՂ մարզ, Շմիդտի, Փարկոմունայի գործարաններում և այլն): Այդ յեղութները միշտ ժամանակին չեն մերկացվել, վորը վկայում է այդ կազմակերպություններում յեղած անբավարար հեղափոխական զգաստությունն ու բելջիկյան անհաշտվողականությունը:

Այստեղից խնդիր է առաջանում: Բարձրացնել կուսակցական կազմակերպությունների գաղափարական-քաղաքական մակարդակը, ուժեղացնել կուսակցական զգաստությունը գաղափարական ճակատում դասակարգային թշնամու և նրա ագենտուրայի դեմ մղած պայքարում, ամրապնդել կուսակցական լուսավորության ցանցը, ուժեղացնել ինտերնացիոնալ գաստիարակությունը:

4. Անհրաժեշտ է ել ավելի ուժեղ ամրապնդել կուսակազմակերպությունները, մանավանդ գյուղում, ծավալել ինքնաքննադատությունը հաշվետու-վերնտրական կամպանիայում, համարձակորեն առաջ քաշել նոր, ստուգված կուսկադրերը, հատուկ ուշադրություն դարձնելով ազգային կադրերի աճմանը, ուժեղացնել կուսակցական մասսայական աշխատանքը, նպատակ ունենալով բոլշևիկյան ազդեցությամբ ընդգրկելու, յուրաքանչյուր կոլտոգնիկի, բարձրացնել կոմունիստի ավանգարդային դերը արտադրության մեջ, լայն ծավալել սոցմրցումն ու հարվածայնությունը, դաստիարակել գյուղի և քաղաքի նոր Իգոտովներ, գրավելով աշխատավոր մասսաներին XVII համագումարի անվան ստալինյան արշավին:

5. Ընկ. Սալիհի անմիջական ղեկավարությամբ՝ դաստիարակված «Անդրկովկասի կուսակցական կազմա-

կերպություններ, կուսակցական կադրեր, այդ ֆեդերատիվ հանրապետությունն հասցրել են չեղած բարձրության» (Պրավդա): Հարկավոր է այսուհետև ել ամրապնդել Անդրկովկասյան Ֆեդերացիայի հզորությունը միաժամանակ ծավալելով հանրապետությունների տնտեսական ձեռներեցությունն ու ինքնագործունեությունը, բոլշևիկորեն պայքարելով լենինյան ազգային քաղաքականությունն անցկացնելու համար, ամրապնդելով ինդուստրիալ նոր ոջախները (Գյանջա, Նուխի, Յեվլախ և ուրիշները), ծավալելով ըստ ձևի ազգային և բոլորակալության սոցիալիստական կուլտուրան, անխնա հարված տալ բոլոր և ամեն տեսակի սոցացոլ թեքումներին:

6. Կուսկազմակերպությունների հիմնական խնդիրներից մեկն է հանդիսանում աշխատավորների սոցիալիստական վերադաստիարակման, նրանց աճող կուլտ-կենցաղային պահանջների բավարարման, բոլոր ուսումնական և կուլտուրական հիմնարկների ու ձեռնարկների աշխատանքի բարձրացման համար մղած պայքարը:

7. Այս խնդիրների կատարման բոլոր պայմաններն ակներեվ են: Համկոմկուսի (բ) Կենտկոմի և անձամբ ընկ. Ստալինի անդադրում ողնությունն ու ղեկավարությունը, գրուպավոչինայի անսկզբունք պայքարի մնացորդների լիկվիդացիան, Ադրբեջանի կուսկազմակերպության ղեկավարության ամրապնդումը, Ազնեվթի ապախոշորացումը, իր կուսակցության XVII համագումարը հաղթանակներով դիմավորող աշխատավոր մասսաների քաղաքական ակտիվության և արտադրական ենտուզիազմի լայն վերելքը, Անդրկովկասի բոլոր կազմակերպությունների համախմբվածությունը բոլշևիկյան Անդրյերկոմի շուրջը ընկ. Բերիայի ղլխավորությամբ, գրավականն է այն բանի, վոր Անդրկովկասի բոլշևիկները կուղղեն յեղած թեքությունները և 2-րդ հնգամյակում նոր հաղթանակների կձգտեն կուսակցության ղլխավոր գծի համար մղած պայքարում— ընդդեմ հակա-հեղափոխական տրոցկիզմի, աջ—ներկա ետապի ղլխավոր վտանգի և «ձախ» ոպորտունիստների դեմ:

«Համկոմկուսի (բ) Կենտկոմի ամենահավատարիմ ջո-
կատներէց մեկը՝ Անդրկովկասի կուսակազմակերպությու-
նը — XVII համագումարին ե գնում միասնական, միաձույլ
և գաղափարական համախմբաբաժնե լինելու Կենտ-
կոմի և մեր կուսակցութեան առաջնորդ-ընկ. Ստալինի
շուրջը» (Բեքիա)

ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

1). ՍՈՎՈՐՈՂՆԵՐԻ ՀԱՄԱՐ

1. „ՊՐԱՎԴԱ“-յի գեկտեմբերի 1-ի առաջնորդողը.

2. Բեքիա-Է. «Անդրկովկասի բողիկները Համկոմկուսի
(բ) Կենտկոմի վերջին իրացման համար մղած պայքա-
րում» („Պրավդա“-յի հոգվածը)

2) ՂԵԿԱՎԱՐՆԵՐԻ ՀԱՄԱՐ.

Լրացուցիչ գրականություն.

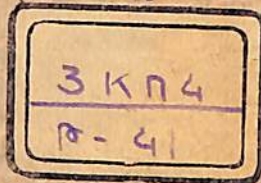
1. Համկոմկուսի (բ) Կենտկոմի 1931 թ. հոկտեմբերի
31-ի վերջումը:

2. „Պրավդա“-յի առաջնորդողը արտատպված ե «Կո-
մունիստի» 1931 թվի նոյեմբերի սկիզբների համարում:

3. «Պրավդա»-յի 1933 թ. գեկտեմբերի մեկի՝ բոլոր
նյութերը նվիրված Անդրկովկասին:

4. Անդրկովկասի և Ադրբեյջանի (բ) Կենտկոմի վեր-
ջումը բամբակաբաղի ընթացքի մասին («Կոմունիստ»
1933 թ. գեկտեմբերի 1-ի համարում):

БИБЛИОТЕКА
ИНСТИТУТА
ИСТОРИКО-РЕВОЛЮЦИОННОЙ
НАУКИ
СССР

Методбюро ЦК и БК АКП (б)
«Большевики ЗОФСР перед XVII
съездом партии»

Партиздат — Баку — 1933 г.

(На армянском языке).

Baş Mətbuat Mədir, Məvəkkiligi № 7494. Sifariş № 1520. Tiraz. 3000. Fırqə-
nəşr № 1061. İstehsalatı verilmiş 27-XII-33 Capa verilmiş 28-XII-33 Cap
listi 1/2. Kağız formatı 82×110. Hurufatların qadarı — 15.392. Azərnəşr mət-
bəsinə bəşildə. Bakı. Əli Bəyramov küçəsi, 26-a. 1933-cü il. «Kitab Sarajı»

«Ազգային գրադարան»

NL0035872

